

"Οταν ξέφευγα μὲ φώναξε δ Λαμπαδῖνος καὶ μοῦ ξδωκε νὰ ύπογράψω μιὰ ἀπόδειξι.

— Εἶπα στὸ διευθυντή, μοῦ εἶπε, πῶς δὲν ξέχεις κάμει κατάστασιν ἔξόδων καὶ μοῦ ξδωσε ἐντολὴν νὰ σοῦ μετρήσω τρακόσιες δραχμές. Θὰ σοῦ αὔξησῃ καὶ τὸ μισθό.

'Ο έθελοντής θοηθός, δ κύριος παράγων τῆς ἐπιτυχίας, ἔκοθε ύόλτες καὶ μ' ἐπερίμενε στὸ στενὸ τοῦ Πρακτορείου τῶν Ἐφημερίδων. Τὸν παρέλαθα, τοῦ ξδωκα κάτι ἀπὸ τὴν ἔκτακτη ἀμοιβὴ καὶ τὸν ἄφησα, θωπεύοντα τὰ μονόδραχμα, τὰ δίδραχμα καὶ τοὺς λιμοκοντόρους, ποὺ τοῦ εἶχα δώσει.

'Έγω ειχα ἀλλη δουλειά.

'Ἐπηγα κατ' εύθειαν σ' ξνα ἐμπορικὸ καὶ ἀγόρασσα ἔνα ἐπανωφόρι ποὺ μοῦ ήταν ἀπαραίτητο, ἀλλὰ ποὺ δὲν εἶχα ἀποτολμήσει ἀκόμη νὰ ἐπιδιώξω τὴν ἀπόκτησίν του.

Τὸ θράδυ ποὺ ἔκαμα τὴν ἐμφάνισί μου στὸν κύκλο τῶν συναδέλφων, ποὺ ήσαν μαζεμένοι μετὰ τὸ κλείσιμο τοῦ «Σκενδέρμπεη» εἰς τὸ καφενεῖον ἀπέναντι τοῦ Τηλεγραφείου, μ' ἔκυτταξαν δλοι μὲ κάποιο παράπονο γιατὶ τοὺς ἔφερα τὴ γκάφα ποὺ εἶχαν πάθει, ἐπειδὴ δὲν τοὺς ξδωκα τὶς πληροφορίες ποὺ εἶχαν πάρει τ' αὐτὶ τοῦ θοηθοῦ. Εἶχαν δμως καὶ τὴν εὐγένεια νὰ μοῦ εύχηθοῦν μὲ 'γειὰ τὸ καινούργιο ἐπανωφόρι, τὸ ὅποιον δι' ἐμὲ δὲν ήταν μόνο καινούργιο, ἀλλὰ καὶ τὸ πρώτο ποὺ εἶχα ἀγοράσει μὲ λεπτὰ ἀπὸ τὸν κόπο μου.

"Οταν ἔφτασα τὴν νύχτα στὸ σπίτι κουρασμένος ἀπὸ τὰ τρεχάματα κι' ἀπὸ τὶς περιπέτειες τοῦ Κόχλερ, ή μητέρα μου μὲ ὑπεδέχθη καὶ μὲ τὸ στοργικὸ χαμόγελο, ποὺ μόνο ή μάνα τὸ κατέχει, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἡρώτησι:

— Πῶς τὸ πῆρες τὸ παλτό;

— Μοῦ τὸ χάρισε δ Κόχλερ, τῆς ἀπάντησα.

Δὲν μὲ ἡρώτησε πειά. 'Εφρόντιος δμως νὰ τὸ περιποιηθῇ ὅπως τοῦ ἐπρεπε, ὅπως περιποιεῖται κανεὶς κάθε καινούργιο καὶ ἀκριβὸ πρᾶμα, τὸ ἐκρέμασε στὴν κρεμάστρα μὲ Ισιατέρας ἐνδείξεις τιμῆς, καὶ μῷ εἶπε:

— Νάχης 'γειὰ νὰ τὸ χαλάσης.

'Ο Πετρίφσκυ ἔταφη μεγαλοπρεπῶς καὶ συγκινητικά.

'Ο Κόχλερ περιῆλθεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς δικαιοσύνης τῶν δομοεθνῶν του.

'Η «Λορελάϊ» ἐτελείωσε τὴν ἐπισκευήν της καὶ ἐταξίδευσε πάλιν πρὸς τὸν σταθμό της, τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Τὸ ἔλληνικὸν γόητρον ἀποκατεστάθη.

Καὶ δ ὑποφαινόμενος ζεσταμένος καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι ἐπεδόθη εἰς τὴν παρακολούθησιν τῶν ἐκλογικῶν διαδηλώσεων καὶ συμπλοκῶν τῶν θουλευτικῶν ἐκλογῶν τοῦ 1902, ποὺ ἔφεραν τὸν Δεληγιάννη πρωθυπουργὸν μὲ τὴν θοήθειαν τῶν σανίδων τοῦ Ράλλη.

Οἱ Θεοτοκικοὶ ἀπέτυχον τότε στὰ χωριὰ τῆς 'Αττικῆς, ἐπειδὴ ἐπίστευαν οἱ χωρικοὶ δτι αὐτοὶ μετέφρασαν τὸ Εύαγγελιο. Διὰ τὸν ὑποψήφιον Τζών Μάκ Δόναλδ, ἔλεγαν:

— Ζέζα Τζών! Μεταφράσα! Εύαγγελιο!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ή συνέχεια.

ΧΑΡΙΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ ΝΤΕΜΠΟΥΤΟ ΤΟΥ κ. ΣΠ. ΜΕΛΑ

'Ο παλαίμαχος συνάδελφος καὶ ἔκλεκτὸς λογοτέχνης συνεργάτης μας κ. 'Αγγελος Κοσμῆς, μᾶς ἀπηύθυνε τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν σχετικὰ μὲ τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σπύρου Μελᾶ στὸν ἀθηναϊκὸν τύπον:

«'Αγαπητὸ «Μπουκέτο»,

Ἐδιάβασα τὴν ὑποσημείωσι τὴ σχετικὴ γιὰ τὴ λεπτομέρεια σὲ ποιὰ ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα ἐπωτόγραψε δ ἀκαδημαϊκὸς κ. Σ. Μελᾶς.

Εἶχα διαβάσει καὶ στὴν ἀντοβιογραφία του, ποὺ ξγραφε δτι πρῶτα ξγραφε στὴν «'Ακρόπολι».

Δὲν ήμπορῶ νὰ βεβαιώσω πόσο καιρὸ ξγραφε στὸ «Χρόνο» καὶ πόσο στὴν «'Ακρόπολι».

Θυμοῦμαι δμως καλὰ, καὶ τὸ μνημονικὸ μου δὲν μὲ ἡπάτησε

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Πῆρ' δ θλάχος τὰ τσουράπια καὶ τὰ φόρεσε γιὰ γάντια.

Τὸ καλὸ τὸ εύρημα μπρὸς στοῦ στραθοῦ τὴ στράτα.

Τοῦ χωριάτη τὸ παιδί, δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς χωριάτης.

(Ἐλληνικές παροιμίες)

Πιὸ δύσκολο εἰνε νὰ σιωπᾶς, παρὰ νὰ λές καὶ νὰ γελᾶς.

Οταν φύγη δ ξχθρὸς, δλοι εἰνε ἀνδρεῖοι.

Οπου ἀκοῦς πολλὲς φωνὲς, ἀδικημένο σφάζουν.

Οποιος δίνει γιὰ νὰ πάρη, δὲν ξδωσε ποτέ του.

Πιὸ ἀσχημη εἰνε ἡ ντροπὴ ἀπὸ τὴ δυστυχία.

Δυὸ πράγματα δὲν πρέπει νὰ φανερώνης ποτέ: τὸ πορτοφόλι σου καὶ τὴν ψυχή σου.

(Γαλλικές παροιμίες)

Θέλεις νὰ εἰσαι εύτυχης μιὰ ἡμέρα; Φόρεσε καινούργια ροῦχα κι' ξέγα νὰ σὲ ιδοῦνε.

Θέλεις νὰ εἰσαι εύτυχης μιὰ ἔθδομάδα; Σφάξε ἔνα ἀρνὶ, κάλεσε τοὺς φίλους σου καὶ γλέντα, δσο νὰ κουραστῆς.

Θέλεις νὰ εἰσαι εύτυχης ἔνα μῆνα; Παντρέψου!

Θέλεις νὰ εἰσαι εύτυχης σ' δλο σου τὸ θέο; Παρακάλα τὸ Θεὸ νὰ σὲ πάρη στὸν ούρανὸ μαζύ του.

Τρεῖς εἰνε ἔκεινοι οἱ ἀνθρωποι ποὺ ζοῦν εἰς θάρος ἀλλων τριῶν:

— Οι δικηγόροι ἀπὸ τοὺς ζωντανούς.

— Οι γιατροὶ ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς.

— Οι παπάδες ἀπὸ τοὺς νεκρούς.

Ο σοφὸς ρωτάει τὸν ἔκαυτό του.

Ο κουτός τοὺς ἀλλους.

(Ινδικές παροιμίες)

ἀκόμη, δτι τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1906, ἀφοῦ ἐπεράσαμε τοὺς πρώτους μῆνας του ἀλησμονῆτες νύκτες γλεντιοῦ καὶ φεμβασμοῦ στὴ Φρεαττύδα, ποὺ ήταν τότε πράγματι μαγικὴ, τὸν παρεκάλεσα κατὰ τὸν Αὔγουστο ἐπειδὴ ἐπόρκειτο νὰ φύγω γιὰ τὸ ἐτήσιο ταξίδι μου στὴ Σίφνω, νὰ μὲ ἀντικαταστήσῃ στὸ «Χρόνο».

Τὸ καλωσόνη του δὲν τοῦ ἐπέτρεψε ν' ἀρνηθῆ. Έχεινες τὶς ἡμέρες ἔψθαναν βατοφιές μὲ πρόσφργες ἀπὸ τὴν Βουλγαρία, ποὺ ἐπέρρουν γενικῶς τὸ ονομα 'Α γ χ ι α λ ι τ ε s.

Μὲ κάποιους ἀπὸ αὐτοὺς ἐπῆρε συνεντεύξεις δ Μελᾶς καὶ τὶς ἐστείλε στὸ «Χρόνο».

Τοσαν τόσο σπαρταφιστὰ δσα ξγραψε, ησαν τόσο ψυχολογημένα τὰ σημεῖα ποὺ ζθιγε, ώστε δ Χαρόποντος δὲν τὸν ἀφῆκε ησυχον ούτε μὰ στιγμὴ, ἔως δτον ἀμά την ἐγύρισα ἀπὸ τὴν Σίφνων, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1906, δ Σπύρος εἶχε προσληφθῆ μὲ ἔξαιρετην τιμητικὰ ἐνδείξεις εἰς τὸν «Χρόνον» καὶ ξγραψε χρονογράφημα.

Δὲν θυμοῦμαι πόσον καιρὸν ξμεινε στὸ «Χρόνο», ἐπειδὴ κι' ἐγὼ ἀτεχώδησα ἀπὸ τὸν ἀθηναϊκὸ τύπο γιὰ κάμπτοσ καιρὸν καὶ ξμεινα μόνον στὴ «Σφαῖρα», γιὰ νὰ ξχω τὸν δικηγορίαν.

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν τὸν γεγονότος βάζω καὶ στοίχημα.

Τὰ στελέχη καὶ τὸν δύο ἐφημερίδων ὑπάρχοντα βέβαια.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1906 θὰ εύρεθη δ Μελᾶς εἰς τὸν «Χρόνο», σπινθητίζων εἰς πνεῦμα καὶ εἰς χάρων.

Τοσαν τὸν ἀρχούσιον εἶσαν στὴν «'Ακρόπολιν» καὶ εἰς ἄλλας ἐφημερίδας, ἀλλ' ἀργότερα.

Πρὸι τὸ 1906 δ Μελᾶς δὲν εἶχε πάρει ἀκόμη τὸ δρόμο του τὸν δριστικό.

Πειραιεὺς 9 Ιουλίου 1936

A. ΚΟΣΜΗΣ